

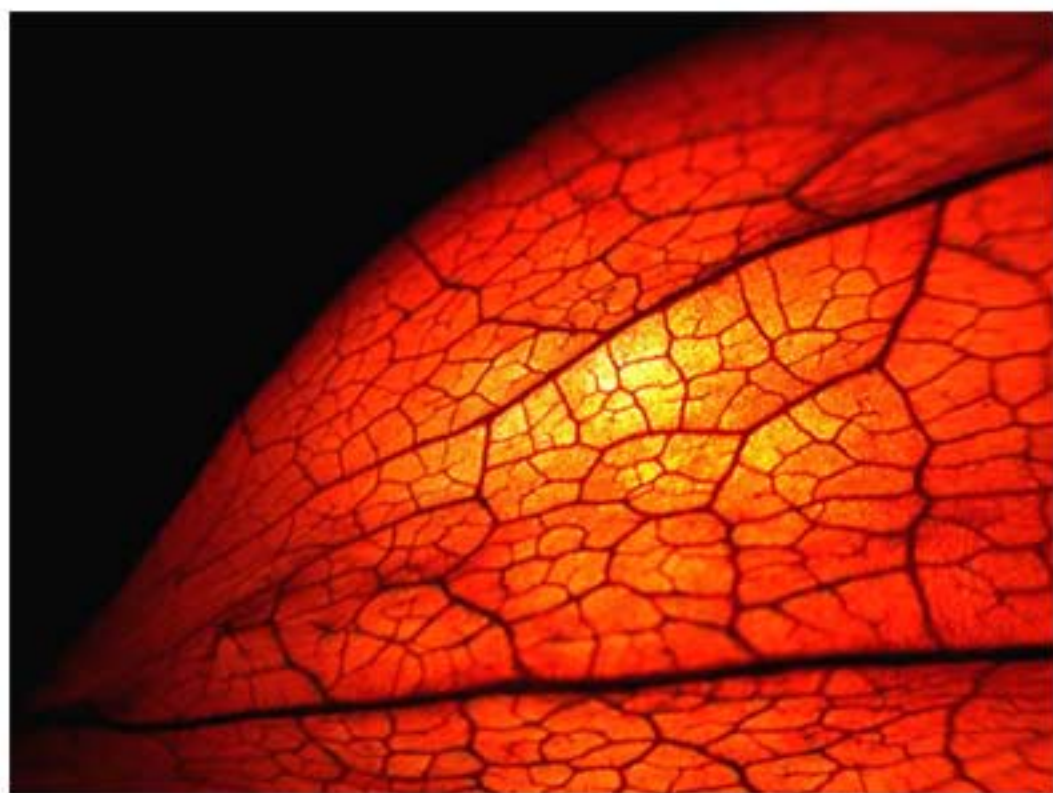
Kan vi “förstå” ljuset och exponera rätt?

Många gånger “ser” vi endast motivet, som spännade, viktigt och “det måste vi ta bild på”. Med andra ord så är motivet det viktigaste och kanske inte bilden som en helhet. Vill vi försöka hinna med eller ha ambitioner för en fin och intressant bild måste vi fundera över ljuset. Vi kan se att det finns ungefär 3 olika “ljus”: “Medljus”, “släpljus” och motljus. Vi tittar på “Fototeknik för innehåll” Ett bra exempel är kolmilebilden från Galtorp, vid Dalarövägen. Efter “tändningen”, nästa morgon är det som mest rök och om solen bryter igenom sker det omkrin kl 8.00.

Solen bryter igenom grenverket, som i röken bilda skuggor. Tidpunkten är viktig för just vid den tiden står solen så lågt, men bara om det är nästan molnfritt.

Jag har besökt den här kolmilan 4 gånger så jag vet när det är "rätt tidpunkt" för det här ljuset.

En makrobild av en “Japansk lykta”. För att visa den vackra ådringen och färgen skulle den belysas, “genomlysas”, bakifrån med en ficklampa. Jag använde en närbildslins.

Kanske kunde vi säga att bilden inte visar en hel frukt av växten “Japansk lykta” utan visar mer kanske dess karaktär och nu bara en del av den? Många gånger tar vi makrobilder för att upptäcka vackra detaljer, som är för små för att se utan förstöringsglas.

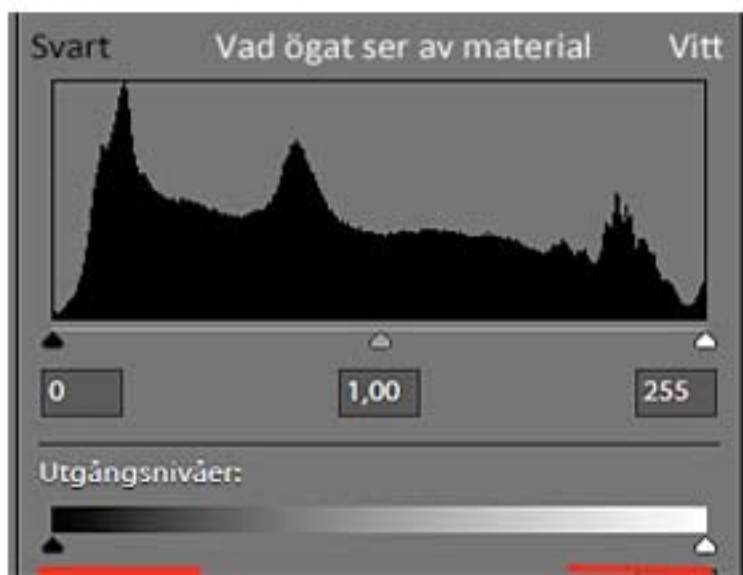
Ett ristat hjärta i en björkstam. Här kommer ljuset mot stammen då en något disig sol finns bakom mej. Det är viktigt att motivet syns så tydligt som möjligt. Vi ser att hjärtat är skuret med en vass kniv.

I bakgrunden ser vi en hamn och kanske en strandpromenad eller

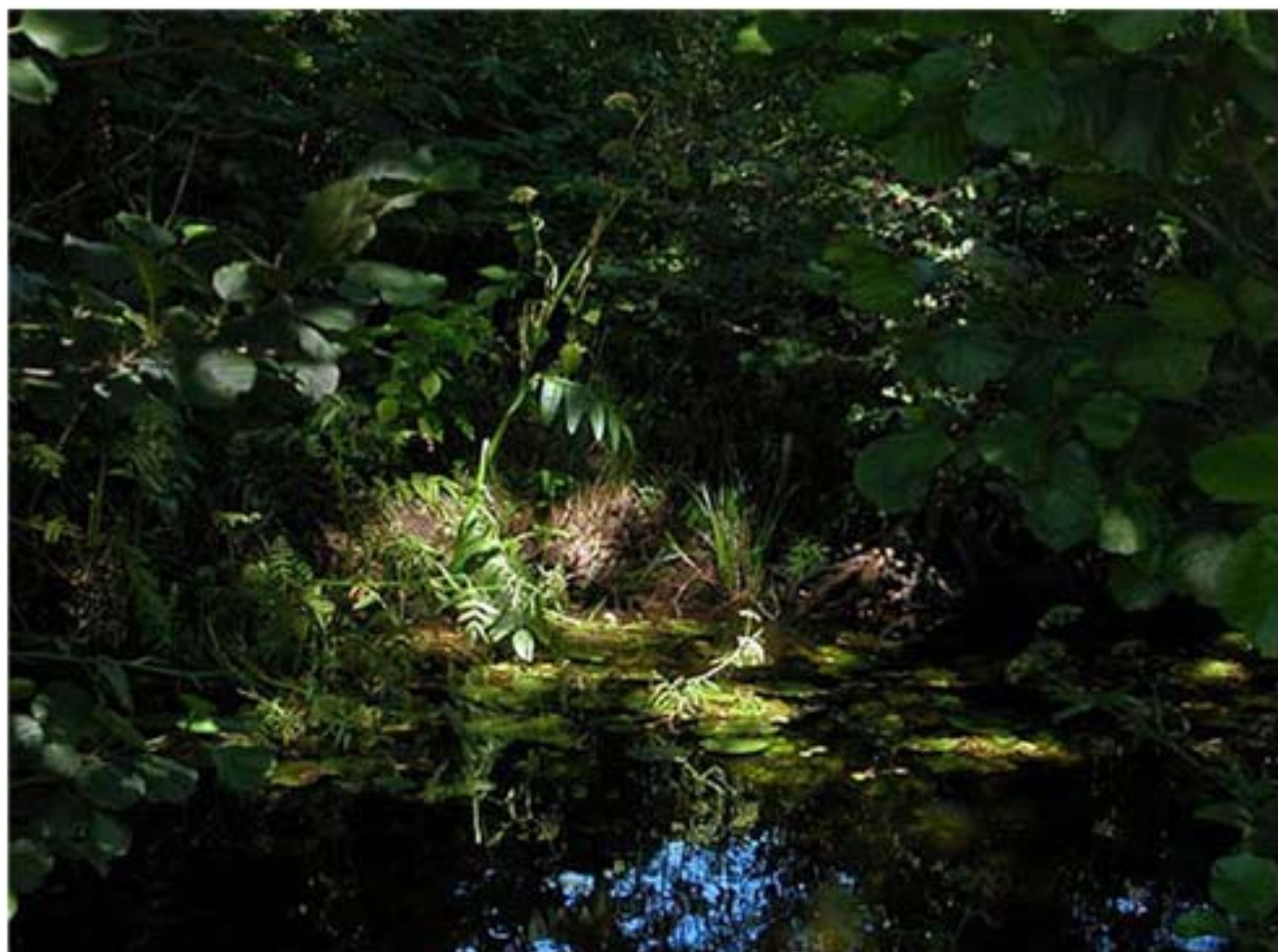
en väg. Vi kan låta vår fantasi berätta hur och när hjärtat kom på plats. Den belysta stammen befinner sig mot en mörkare bakgrund.

Ljuset, perseption och hur vi exponerar.

När vi fotograferar i starkt solsken vet vi att allt som vi ser inte kommer med på bilden. Vi säger då att det var så "hårt ljus", "skuggorna har blivit för mörka" eller att högdagrarna, med kanske fina detaljer är "utbrända". Så vi försöker översätta detta till bländarsteg(5,6 8 osv). Vi finner att vi bara ser ca. 5 bländarsteg av de 10 steg vi kan dela in motivet i. Nu när det är så, så måste det ju vara viktigt vilken del eller vilket steg, som ligger i mitten och som vi mäter ljuset på. Skulle vi då alltid använda "Spotmätning", som just mäter en liten, exakt motivdel?

Här är det spelmanstämman vid Lira bruk. Ljuset är milt och nästan utan djupa skuggor. När vi betraktar bilden överst till vänster ser vi inte några knappar i västen på spelmannen längst fram. Men om vi förstorar upp västen ser vi ju knapparna, men svagt. Bilden nere till vänster visar ett "histogram, där de delar av bilden vi inte ser är markerade med rött. Vi har stor nytta av att vi vet och kan undvika exponeringsfel av viktiga motvdelar.

Ljusmätaren i kameran mäter "helst" ljuset.

På den här bilden har jag använt kunskapen från förra skylten.

Här mäter kameran ljuset helt automatiskt och jag vet att bara en liten

solbelyst del av motivet kommer att bli rätt exponerat.

Dvs. att de mörka partierna blir mycket underexponerade, med det är ju liksom meningen, med den här bilden...